

הלכות תענית סימן תקעב תקעג תקעד

שפקשו לגור תענית שני וחמשי ושני ופגע בתענית ט"ו בשבט, התענית נדחה לשבת הבאה, כדי שלא יגזרו תענית בט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות: הגה מיהו, אם התחילו להתענות אין מפסיקין, כמו בראש-החדש וחל-המועד (כ"ט):

תקעג שבטלה מגלת תענית, ובו סעיף אחד:

א "הלכתא, בטלה (א) מגלת תענית, וכל הימים הכתובים בה (ב) מתר להתענות בהם, וכל-שכן לפנייהם ולאחריהם, (ג) הויז מהנכה ופורים שאסור להתענות בהם בעצמם, (ד) אכל לפנייהם ולאחריהם מתר, (ה) וימים טובים וראשי החדשים מתרים לפנייהם ולאחריהם: הגה מי שיש לו נשואין (ו) בהנכה אין לו להתענות, אכל אם יש לו נשואין (ז) [ח] (ז) בניסן מתענה (ח) ביום הפחו (ט) אפלו (י) בראש-החדש ניסן מפני שהוא אחד מן הימים שמתענים בהם, גדלקמן סוף סימן תקפ (הגהות מנהגים וליקוי מהר"ש):

א ספקות הנהגה
ראש-השנה י"ט
ב קריאת פניית י"ז

תקעד שנותנין בתענית חמרי המקום שיצא ושהלך לשם, ובו ה' סעיפים:

א "ההולך ממקום שמתענין למקום שאין מתענין ודעתו לחזור, צריך להתענות כל תענית (ב) (א) ששקלו עליהם: ב "ההולך ממקום שאין מתענים למקום שמתענים, (ב) יתענה עמהם

א בקראת תענית י'
ב שם דבריה

באר היטב

וזו, ע"ש. וכתב המ"א: ונ"ל פ"ק שהוא גזר, ככונתו תלמי מלתא, שלא נתפס לאסור בע"כ ולא בסעודת מצוה, אכל חזיר שקבל עליו חל עליו, דאין מחיב לאכל כשר אפלו בשבת וי"ט, ע"ש:
(א) בניסן. וה"ח ל"ג צעמר ומר"ח סיון עד שבועות וימים שבין יח"כ לסוכות, אכל באסור-החג ובט"ו באב ובט"ו בשבט אינו מתענה פ"ק שמתר במתרא, מ"א, ע"ש: (ב) קר"ח. פ"י אע"פ שאסור מדינא להתענות ברא"ח אע"פ שיש להקטין בראש-החדש זה מפני וכו'. וכתב הפ"ח: ולפי"ז אף בכ"ח בבבלי שהוא ג"כ אחד מימים שמתענים בהם, ג"כ מתענה בו ביום חפתו, ומ"א כתב: מאחר דלש חלופי גרסאות לפיכך לא יתענה בכ"ח בבבלי, ונ"ל שא"צ למיחב תענית לתעניתו דהא ברשות קא עביד, מ"א, ע"ש: וענין בא"ע סימן ס"ק ה ט"ש טעם תענית החתן ביום חפתו:

שערי תשובה

[ח] בניסן. ע"ה"ט. וענין בניסן דאב המקבל קדושי כהן צריך להתענות והקטנה לא תתענה (וטה שנתרשם בטנ"א נמ"א הוא ט"ס ונ"ל רמ"מ ומ"א ר"ח ר"י מל"ח מינ"ז). וענין בא"ר נאסרו אל"ן ואלמנה תענים אף לשעם דמחלים עונותיהם, דהא נדרש במדרש בפסוק וזאת את קטלת כו' ושם כתב על גושי כו', וענין בפ"ט מ"ש כזה לענין ימים שאין מתענים, וענין באה"ע סימן ס"א בב"ש ס"ק ו דאף בימים שאין מתענים צריך לנהר שלא יהא רודף אחר בותיהו מפאכל ומשתה:

(ב) ששקלו. אע"פ שהוא לא קבל עליו התענית אלא בני צירו קבלו עליהם. ואם קבל עליו התענית, אע"פ שאין דעתו לחזור, מתענה

משנה ברורה

פ"ק שהנזכר בפ"קא [מ"א]. ויש מקל"ן (ב) בכל הימים שאין אומרים בהם תחנון: (ח) ביום חפתו. ואפלו (ג) אלמן שגשא אלמנה, גם-כן צריכין שניהם להתענות^(א), והטעם, מפני (א) שפאותו יום מוחל"ן להן על צו"תיהם^(ב), ויתודה על צו"תיהו באותו היום; ועוד טעם, שפ"א יהיו שכורים בשעת קדושתן: (ט) ואפלו בראש-החדש. פרי"ש, שאסור מדינא להתענות בראש-החדש, (ד) מכל מקום בראש-החדש ניסן יתענה^(ה) מפני וכו', והוא הדין בראש-החדש אב (ה) יש גם-כן להתענות מטעם זה, אלא שלכתחלה אין נושאי"ן בו, (ו) ואין צריך למיחב תענית לתעניתו המתענה בחדשים אלו, דהא ברשות קצביד:

ראש-השנה, וכל ט"ו באב ביום שני ולא רצה לאכל בש"ו, אכל בערב-י"ום-הפפורים ובסעודת מצוה, כגון פדיון הבן, מתר בכשר וניין. ומסיק הט"ן-אב"ה, דנדוקא התם, שהוא גזר וכלם היו סומקין עליו, ככונתו תלמי מלתא, שלא נתפס לאסור בערב-י"ום-כפור ולא בסעודת מצוה, אכל חזיר שקבל עליו חל עליו, דאין מחיב לאכל בש"ו אפלו בשבת^(א) וי"ום-טוב^(ב), ע"ן שם:

א (א) מגלת תענית. שם פתוב כמה ימים בשנה שנעשו בהם נסים לאבותינו, וצטאום חכמים ביום-טוב שלא להתענות בהם, וגם לפנייהם ולאחריהם אסרו בהם להתענות: (ב) מתר להתענות בהם. מפני שבועותינו ארעו בהם הרבה מאדעויות ובטלות [לבוש]: (ג) הויז מהנכה ופורים. רוצה לומר, שהם גם-כן מהימים הכתובים במגלת תענית, ומפני הנסים הגדולים המפרסמים שנעשו בהם, נשארו בתוקתם: (ד) אכל לפנייהם וכו'. דלפניהם ולאחריהם לא חמירי משאר ימים הכתובים שם: (ה) וימים טובים וכו'. ע"ן לעיל בסימן תעד סעיף ג במשנה ברורה סעיף-קטן^(א): (ו) בהנכה. וכל-שכן כפורים שהוא יום משתה ושמתה. וענין לקמן סימן תרצו סעיף ח ויבמגן-אב"ה שם^(א): (ז) בניסן מתענה. דמה שהזכירין שלא להתענות בניסן אינו אלא מנהג [ב"ח]. ולפי זה הוא הדין ל"ג בעומר, וימים שפראש-החדש סיון עד שבועות, וימים שבין יום-הפפורים לסוכות^(א); אכל באסור-החג^(ב) ובט"ו באב ובט"ו בשבט אינו מתענה^(ג)

א (א) מגלת תענית. שם פתוב כמה ימים בשנה שנעשו בהם נסים לאבותינו, וצטאום חכמים ביום-טוב שלא להתענות בהם, וגם לפנייהם ולאחריהם אסרו בהם להתענות: (ב) מתר להתענות בהם. מפני שבועותינו ארעו בהם הרבה מאדעויות ובטלות [לבוש]: (ג) הויז מהנכה ופורים. רוצה לומר, שהם גם-כן מהימים הכתובים במגלת תענית, ומפני הנסים הגדולים המפרסמים שנעשו בהם, נשארו בתוקתם: (ד) אכל לפנייהם וכו'. דלפניהם ולאחריהם לא חמירי משאר ימים הכתובים שם: (ה) וימים טובים וכו'. ע"ן לעיל בסימן תעד סעיף ג במשנה ברורה סעיף-קטן^(א): (ו) בהנכה. וכל-שכן כפורים שהוא יום משתה ושמתה. וענין לקמן סימן תרצו סעיף ח ויבמגן-אב"ה שם^(א): (ז) בניסן מתענה. דמה שהזכירין שלא להתענות בניסן אינו אלא מנהג [ב"ח]. ולפי זה הוא הדין ל"ג בעומר, וימים שפראש-החדש סיון עד שבועות, וימים שבין יום-הפפורים לסוכות^(א); אכל באסור-החג^(ב) ובט"ו באב ובט"ו בשבט אינו מתענה^(ג)

שער הצי"ן

(א) אלהי רבה בשם נחלת-שבעה: (ב) אלהי רבה וש"א: (ג) מנן-אברהם וע"ש: (ד) אכל בשאר ראש-החדש אין להתענות. וכתבו האחרונים, דאף בימים שאין מתענים צריך לנהר שלא יהא רודף אחר מותרות מפאכל ומשתה: (ה) מנן-אברהם: (ו) שם: (ז) מנן-אברהם: (ח) ש"ו ואלהי רבה: (ט) אלהי רבה ופירמגדים: (י) וכל זה אם מצי מצע נפשה, אכל באדם חלוש יש להסתפק בהו. ומיהו בפרהסיא בראי לא [נמ"ג]:

הַלְבוּת תַּעֲנִית סִימָן תַּקְעָד תַּקְעָה

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ג]

והאלהיה רבה מצדד להקמיר אף בזה, עין שם⁴.

(4) שכתב (ס"ק ב) שגם בצרה שעברה צריך להשתתף עמו בצרתם, ועוד, הרי אם יאכל בצינעא יהיו פניו צהובות והרי זה כמי שאכל בפרהסיא.

[שעה"צ ס"ק ה]

דקדא דמי בר תמא⁵.

(5) ראה חולין קי, א.

[משנ"ב ס"ק ח]

להרעוב וכו'⁶.

(6) וכשהמזונות מצויים אך היוקר האמיר מאד, כתב השערי תשובה (כאן, בשם הברכי יוסף) שאין זה נחשב שני רעבון, והוסף, שמשמע אפילו אם התייקרו המזונות בכפליים (והחכמת שלמה כתב שדין זה תלוי בידון אם מותר באופן כזה לצאת לחוץ לארץ). ואם אינו רעבון של כליה אלא מקצת אנשים רעבים ומקצתם שבעים, כתב הנצי"ב (העמק שאלה פ' ויגש בהערה, וצ"ח לזה גם בהעמק דבר בראשית מא, ג) שאין זה נחשב שני רעבון.

[משנ"ב ס"ק ט]

דצריך האדם לנהג צער בעצמו⁷.

(7) וכשיש גזירה המוטלת רק על מקצת הציבור, כגון שגזרו במדינה מסוימת לגייס יהודים לצבא בעל כורחם, צידד הא"א (בוטשאטש, סי' רמ ס"ב) שאין זה משני רעבון, כיון שאין רוב בני המקום הוא בכלל הגזירה, שהרי אין הגזירה על הנשים והטף. אמנם, למעשה לא היקל בזה אלא בליל טבילה ויש גם כן הפוגה בביצוע הגזירה. וכשבעיר מסוימת יש הפוגה ובמקומות אחרים אין, צידד מתחילה להקל, אמנם למעשה כתב שכלל המקום או רובו הוא בכלל האחריות, והרי זה כעין רעבון במדינה ח'ו.

[משנ"ב ס"ק יב]

עד שתקעבר [כ"י]⁸. ואם יש לו פנים מחללי שכת⁸.

(8) וגם מי שיש לו בנים אך אין לו בת, שעדיין לא קיים מצות פריה ורבייה, כתב לעיל (סי' רמ ס"ק מז) שמוותר בשני רעבון.

(9) וכתב בספרו שם עולם (בהקדמה), שמי שיש לו בנים שסרו מדרך ה' הרי זה גרוע בהרבה ממי שאין לו בנים כלל, וביאר שם (פטי"ו) שכשהצאצאים מפירים את התורה אין להשיג נחת רוח מהם כי אם צער, וגם כבודו של האב מתחלל מאד על ידי זה, ובעולם הבא יהיה לו בויון גדול שיצא ממנו בן ממרה ומכעיס להשם יתברך.

המשך מעמוד קודם

סִימָן תַּקְעָד

שְׁנוֹתַיִן בַּתַּעֲנִית חֲמֵרֵי הַמְּקוֹם שִׁיצָא וְשֶׁהֵלֵךְ לְשָׂם

[משנ"ב ס"ק ט]

בְּרֵאשִׁי-חֲדָשׁ נִסָּן יִתְעַנֶּה⁹.

שהגרי"ח קניבסקי ביאר שאף על פי שצריך תשובה, מ"מ ממעשה עשיו לומדים שהוא מצב שבו אפשר לעשות תשובה.

[משנ"ב ס"ק א]

חֲמֵרֵי מְקוֹם שִׁיצָא מִשָּׁם¹⁰ וכו', בְּשַׁעַת קְבֻלַּת הַתַּעֲנִיט¹¹ וכו', כ' סִינָן בְּפִלְיָן וְכוּ' ק"ה¹².

(1) וראה מה שכתב לעיל (סי' תסח ס"ק יד) בגדן זה.

(2) ומי שהיה במקום שהתחילו בו להתענות י"ג תעניות מחמת עצירת גשמים והלך למקום שלא מתענים בו, כתב הכף החיים (ס"ק ד) שצריך להשלים את כל הי"ג תעניות.

(3) ובזמנינו, כתב לעיל (סי' תקסו ס"ק י) שאין תענית זו קבועה כל כך, שמתענים בה רק יחידים, ולכן קריאת 'יוחל' בכ' סיון אינה דוחה בזמנינו את קריאת פרשת השבוע.

(9) ומי שאינו רגיל להתענות בראש חודש ניסן, כתב הנהר שלום (ס"ק ב) שלא יתענה בו ביום חופתו, משום שאיסור התענית מוכר בגמ' ואילו התענית ביום החופה אינה אלא מנהג. מאידך, התורת חיים (סיד' דייק מדברי הדרכי משה (סי' תקפ אות א) שגם מי שלא רגיל להתענות בו מתענה בו ביום חופתו, וכן המנהג [וכן הביא הגרש"ז איערבך (הליכות שלמה פסח פ"ב ס"ג) שהמנהג הוא שחתן מתענה בו].

ולענין כלה האם מתענה בראש חודש ניסן, כתב התורת חיים (שם) שאין לה להתענות, משום שמעולם לא הורה לנשים להתענות בראש חודש, אמנם ראה הליכות שלמה (שם) שהמנהג שחתן וכלה מתענים בו [גם אם אינם מתענים ביום זה בכל שנה].

הלכות תענית סימן תקעד תקעה

מח באר הגולה

ג טור בשם ריב"א
ד שם ברוקא
ח סימרא רב יהודה
שם י"א ר סימרא
דרוש לקיש שם
ז ברוקא שם
ח ברוקא שם

(ג) אָפּלוּ (3) דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר. יִמְחִירוּ, כִּיֹּן שְׁלֵא קָבַל עָלָיו תַּעֲנִית, אִם יֵצֵא מִן הָעִיר חוּץ לַתַּחֲנוּם, (ד) מִתָּר לֵאבֹל וְאִינוּ צָרִיךְ לְהִשְׁלִים: הֵגַה וְנִקָּא שְׂבָא לְשֵׁם בַּיּוֹם הַתַּעֲנִית, אֲבָל אִם בָּא לְשֵׁם מִבְּעוֹד יוֹם, (ה) צָרִיךְ לִקְבֹּל עָלָיו הַתַּעֲנִית (3) וְצָרִיךְ לְהִשְׁלִימוֹ (טו): ג' יִשְׁכַּח וְאֲבָל, אֵל יִתְרָאָה בְּפִינָהּם בְּאֵלוֹ אֲבָל, וְאֵל יִנְהַג עֲדוּנִין בְּעַצְמוֹ לומר הוֹאִיל וְאֲבָלְתִי מַעַט (ו) אֲבָל תְּרַבָּה, (וְאֵפֶלוּ שְׁלֵא בְּפִינָהּם (ו) אֲסוּר לְנַהֵג (ד) עֲדוּנִין בְּעַצְמוֹ) (מרוכזי ס"ק התענית): ד' הַמַּעֲנָה (ח) לְהַרְעִיב אֲדָם עַצְמוֹ [*] בְּשֵׁנַת רַעְבּוֹן, (ט) וְאֲסוּר לְשַׁמֵּשׁ בוֹ (י) מִשְׁתּוֹ (יא) חוּץ מִלֵּיל (ה) טְבִילָה. וְלִקְשׁוּבֵי כְּנִים (פירושו, וְלִמְנַעֲצֵי כְּנִים) (יב) מִתָּר (וְעַן לְעֵיל סִימָן רַמ סְעִיף יב): ה' הַכֵּל (ו) הַפְּרֹשׁ מִן הַצְּבוּר אִינוּ רוֹאֵה בְּהַסְמָתוֹ, וְכָל הַמַּעֲשֵׂר עִמָּהּם זוֹכֵה וְרוֹאֵה בְּהַסְמָתוֹ:

תקעה דיני תענית שמתפללין בארץ ישראל על הגשמים, וכו' י"ג סעיפים:

א [*] אסור תעניות (א) שמתעניין בארץ-ישראל על הגשמים כף הוא: הגיע י"ז במרחשון ולא קררו א טענה תענית

באר היטב

ופשלים, משום דצריך לגנוס נדרו, וענין ט"ז: (3) דַּעְתוֹ, אַע"ג בְּשֵׁשׁ מִיָּד דְאֲכִילָה שְׂרִי לֵאבֹל בְּצַנְעָה אִם דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר אֲפֹלוּ בְּעִיר, הַכֵּא שְׂאֵנִי שְׁצָרִיךְ לְהִשְׁתַּף עִם הַצְּבוּר בְּצַנְעָה, כּוֹדְכִי, כ"י, וְאִם כֵּן אֲפֹשֶׁר לְשַׁמְעֵנוּן עַל עֲרָה שְׂעִבְתָּה כִּכֵּר מִתָּר לֵאבֹל בְּצַנְעָה אִם דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר, וְצִי"ש, מ"א: (ג) צָרִיךְ, אַע"ג דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר, עֲשֵׂר־תִּקְוָנִים: (ד) עֲדוּנִין, אֲפֹלוּ חוּץ לַתַּחֲנוּם לֹא יִנְהַג עֲדוּנִין בְּעַצְמוֹ, דָּאם יָבוֹא לְעִיר יִהְיֶה פְּנֵי הַצְּבוּר, מ"א, ע"ש: (ה) טְבִילָה, וּמ"א חוּלַק אֲוֹסֵר בְּלֵיל טְבִילָה, ע"ש, וְעַן ט"ז וְכִדְאֲרָתוֹ: (ו) הַפְּרֹשׁ, כִּינֵי אִם יֵשׁ בְּגוֹלָה הַצְּבוּר בֵּין בְּנֵיבֵי בֵּין בְּמִתְנֵי, אֲבָל אִי לֹא, אִין לְהַצְמִיד בְּמִקּוֹם סְפִינָה, י"ש, מ"א:

שערי השוכה

[*] בְּשֵׁנַת רַעְבּוֹן, עַן לְעֵיל סִימָן רַמ דְּחִי"ת בְּשֵׁשׁ צִוּוּת שְׁחַם פְּרַעֲבִין, וְעַן כִּרְי"י שְׁחַם שְׂכַחַת שְׂפִיב דְּפִיכִינֵי הַאֲדִינָא עַל מ"ש הַתַּעֲנִיט שְׂאֵנִי רַק כִּמְתָה הַסִּידוֹת זְלוּ לֹא יִבְגַּד וְהוּ, וְאֲפֹלוּ מִיָּמָא תְּהַנְיֵנוּן אֲסוּר מִסְתַּם בְּשֵׁנַת רַעְבּוֹן כ"י, וְצִי"ש דִּקְבָא מֵאִיר וְיָל בְּתַשׁוּבָה בְּסָבִב עַל הַכְּרִיד כ"י, וְעַן בְּשִׁירֵת בֵּית הַחֲרוֹה סִימָן מ שְׂהִיבֵיאוּ לְעֵיל סִימָן רַמ, אִף בְּסִפֵּר בְּרַי"י בְּשֵׁם אֲבִיד הַיָּב וְיָל שְׂבָתָה בְּתַשׁוּבָה: כְּשֵׁנִינְיוֹנֵת סְצוּרִים רַק שְׁחַם בְּלִיבֵי גוֹלָה אִין וְהוּ רַעְבּוֹן וְאִין צָרִיךְ לִמְנַע מִפְּשָׁמִישׁ, וְחִסְמִישׁ עַל מִכְּבֵי יִישׁוּלִים חוֹבִי"ב, וְמִשְׁפַּע וְאִף בְּלִיבֵי מְלִיל לֵיל כ"י, וְעַן בְּכִרְי"י נִדוּד לַתַּחֲנוּן בְּעַל ע"ז מ' מִקֵּץ שְׂבָתָה דְּרוֹקָא תַּעֲנִיט לְתַעֲנִיט צְלִמָא אֲסוּר אֲבָל לְקוּיִם סְפִין אוֹ רַעְבּוֹן סְפִין עָלָיו וְיָשׁ חֲשַׁשׁ הַשְׁחַתָּה וְנִדֵּי אִין אֲסוּר וְדָבָר וְהוּ כִּלְכַל חֲשׁוּבֵי כְּנִים, אֲלֵא הַמְלִיחָא דְסִימָנָא נָקִט, ע"כ"ל, וְהִיבֵיאוּ בֵּאִירָה וְסִיחָ תַּמָּה עַל מ"ש הַפְּרֹשׁ כָּאֵן דִּקְסִיבֵי לֹא קִים פְּנֵי אֲבִיר, דְּלִיקָא, וְכִסְי"ש, וְכֵן קָבַח בְּסִפֵּר צִדְדָה לְרֹדֶף, ע"ש, וְעַן בְּכִרְי"י שְׁחַם אֲבִיר וְהִיבֵיאוּ אִישֵׁה חוּסְרָא לְכַדָּה וְכֵר אִינוּ כִּלְכַל חֲשׁוּבֵי כְּנִים וְאִסוּר, וְצִי"ש, מַעֲטָה צִי"ע, דְּמַצִּיחַ עוֹנָה וְאוֹרֵתָא, וְאִצִּי"ג דִּאֲסוּר כְּשֵׁנִי רַעְבּוֹן הַנִּיג דְּמַעֲרָא כְּבִדָּה וְקַבְלָה אֲדַעֲקָא דְחָכִי יִבְחֹמֵן הַאֲסוּר יִתֵּה פּוֹרֵשׁ כְּפִינָה, מִשְׁאִי"כ הַכָּא יִעֲבִי"פ כְּפִקָּא תָּר אִם קָבַלָה אֲפִשְׁתָּה עִיר כּוֹ, וְכִסְרֵי לְפִי מ"ש לְעֵיל שְׁחַם שְׂכַחַתָּה אִין לְתַחֲמִיר כִּי"ב, לְכֵן נִרְאָה דָּבָר לְכַל טְבִילָה דְּהַתְמִיר מִבְּנֵי"א וְהִיא, הַפְּרֹשָׁה לְהַקְלֵל בְּשֵׁנֵי רַעְבּוֹן אִין מְזַיְחִין אוֹתוֹ, וְכִסְרֵי שְׂעָרָה צִוּוּת וְכִסְמִשְׁמַע מִשְׂכַּחַתָּה דְּקִשְׁלִי, וְאִין בְּשִׁירֵת שְׂבוּרֵי ח"י סִימָן ל' כִּסְב ג'כ לְחִשְׁבֵי עַל הַט"ז מְפֹרֵשׁ וְשִׁי"י וְגַם הַכֵּי"א מְעֹרְבִין (ר"ף כ"ה) הַגְּזֵנוּת כּוֹ, ע"ש, וְכִסְב כּוֹן שְׁהוֹא מַמְדָּה חִסְדוֹת אֲפֹשֶׁר בְּמִקּוֹם חֲשֵׁשׁ שְׂאֵם לֹא יִשְׁמַשׁ יִבּוֹא לְדוֹב עֲבָרָה אוֹ חוּא אוֹ אֲשֵׁחוֹ, אִם שְׂחַחֲקָה אֲלֵיו אֲפֹשֶׁר דְּתַר לְשַׁמֵּשׁ, ע"ש:

משנה ברורה

מִפְּלַ מְקוֹם אֵל יִתְעַדֵּן בְּאֲכִילָתוֹ, דָּאם יָבוֹא לְעִיר יִהְיֶה פְּנֵי צְהַבִּין (נ"א), וְיָשׁ אַחֲרוֹנִים שְׂפִרְשׁוֹ כְּפִשְׁטָה, שְׁלֵא יִנְהַג עֲדוּנִין בְּשֵׁשׁ דְּכָרִים, וְכִנְ"ל בְּסִימָן תַּחֲסַח סְעִיף יב: ד' (ח) לְהַרְעִיב כּוֹי"ש, דְּהִינוּ שִׂיאֲבָל בְּעַמְצוֹם: (ט) וְאֲסוּר לְשַׁמֵּשׁ וְכוּ', דְּצָרִיךְ הָאֲדָם לְנַהֵג צִצֵר בְּעַצְמוֹ: (י) מִשְׁתּוֹ, וְעַן לְעֵיל סִימָן רַמ סְעִיף יב וְכִמְשַׁנָּה בְּרוּדָה שָׁם: (יא) חוּץ מִלֵּיל טְבִילָה, הַמְּגַן אֲבִרָתָהּ אוֹסֵר אִף בְּלֵיל טְבִילָה, אֲבָן בְּהַרְשָׁלוֹם וְכִבְנֵי דְיִשְׁעֵי הַסְּפִימָה שְׂנוּכָל לְסַמֵּךְ לְהַקְלֵל בְּדַעַת הַשְׁלִיחַן עֲרוּהָ, וְכִפְרָט אִם אִינוּ שְׁנַת רַעְבּוֹן אֲלֵא (ט) שְׂעָרָה צְרוּת, כּוֹדְכֵי יָשׁ לְקַמֵּף לְהַקְלֵל בְּלֵיל טְבִילָה, וְעַן בְּשֵׁנֵי תַשׁוּבָה: (יב) מִתָּר, עַד שְׂחַתְעֵצֵר (כ"י"ג), (ט) וְאִם יֵשׁ לוֹ כְּנִים מִתְּלָלִי שְׂבָתָה וְכִנְתוֹ רַק כְּדִי שְׂוִילֵד כְּנִים כְּשָׂרִים, מִסְּפָרָא דְּדִינוּ פְּתוּשִׁי כְּנִים: ה' (יג) הַפְּרֹשׁ מִן הַצְּבוּר, דְּרוֹקָא (י) בְּדָבָר שְׂוִיכָל בְּאוּלֵי לְהוֹעִיל, הֵן בְּתַפְלָה הֵן בְּהַעֲנִיחַ הֵן בְּמִמּוֹן: א (א) שְׂמַתְעִינִן בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, כָּא (ב) לְאִפְקֵי שְׂעָרָה נִקְוֹמוֹת, וְכִדְלִקְמֵן בְּסְעִיף ט:

שער הציור

(כ) הֵגַה הַכֵּי"ת כְּכֵב דָּאָף אִם אִין דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר סָפֵר, וְהַכֵּי"א נִצָּה מִכְּרִין שְׂכַסֵּב עַל שְׂבָתָה דְּנָמִי כֵר מִקְרָא דְּאִמֵר יִחוּץ לַתַּחֲנוּם אֲכִילְתֵּיהוּ, דְּכָה אֲפֵלוּ אִין דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר שְׂרִי, וְהַתְמִיחֵי הַמֵּלֵאָה רַבָּה, וְצָרִיךְ עֵינֵן דְּדוֹל עַל דְּכִבְרִיתָם, וְלִפִּי מַה שְׂפַסֵּק הַשְׁלִיחַן צָרִיךְ בְּסִימָן תַּנּוּ סְעִיף ג' דְּמִפְּנֵי שְׂחַחֵי לִישׁוֹב דְּהִינוּ חוּץ מִתַּחֲנוּם סָפֵר נִקְבַּע לְהוֹיֹת כְּמוֹסֵן בֵּין שְׂאִין דַּעְתוֹ לַחֲזוֹר, וְאֲסוּר אֲסוּרֵיךְ אֲפֵלוּ חוּץ לַתַּחֲנוּם, וְכֵן בְּשֵׁלֵא הַנִּיג עֲדוּן לַתַּחֲנוּם סְעִיף אָז אִין חָל עָלָיו אֲעוֹן הַחִיב, וְכֵן מוֹכַח בְּמִגְוֹ-אֲבִרָתָם סִימָן חֲסַח סְעִיף-קָטָן ח' דְּמִבְּאָר לְמָה דְּהִרְי"ן דְּמִנְי"י כְּשֵׁלֵא הַנִּיג עֲדוּן לַתַּחֲנוּם הַעִיר, עַן שָׁם, וְכֵן מִשְׁפַּע בְּכִדְא הַגְּרִיא דְּצִבְרָא דְּרַמֵי כֵר מִתְרָא (6) תֵּה פִשְׁלֵא הַנִּיג עֲדוּן לַתַּחֲנוּם תַּעֲרִי וְאֲכֵן צָרִיךְ עֵינֵן בְּכִבְרָא דְּרַמֵי כֵר מִתְרָא, דְּמִשְׁפַּע דְּכִבְרָה תֵּה בְּתוֹף הַעִיר, דְּאִין סְכִרָא לִיכֵר דְּאִנְשֵי הַעִיר יִצִּיאוּ לְתַלְתִּיחֵם חוּץ לַתַּחֲנוּם, וְאֲפֹשֶׁר דְּכַסְעִיחֵם דְּקָמָא לֵן בְּצִלְמָא דְּבַעֲיָן קַבְלָה, וְגוֹנֵת הַצְּבוּר הוּא כְּעֵין קַבְלָה, וְהַכָּא בֵּין שְׁלֵא כָּא אֲעוֹן פְּצִיר בְּשַׁעַת קְבִלְתָּם אִין חָל עָלָיו הַתַּעֲנִית מִן הַרְיֵן וְכֵן מִפְּנֵי הַמְּחַלְקָת, וְלָכֵן מִתָּר כְּשֵׁנֵי חוּץ לַתַּחֲנוּם: (י) כִּי"ת וְאֲלֵי רַבָּה הַנִּיג: (י) פְּרִי-מְקָרִים: (כ) דְּשֵׁרָה צִוּוּת לֹא מִתָּר בְּמִתְרָא, רַק מְקוֹד מִירוּשְׁלַיִם וְשָׁם לֹא נִכְרַ בְּלִשׁוֹן אֲסוּר, וְאֲפֹשֶׁר דְּהוּא רַק מִדַּת חִסְדוֹת בְּעִלְמָא (שְׂכַחַתָּה"ג), וְעַן שָׁם מִשְׁפַּע צוּר דְּרוֹקָא בְּצִוּוּת שְׁחַם חוּסְרָא דְּרַעְבּוֹן, גְּלוּף שְׂמִיחֵן וְכִכּוֹן וְכִדְוִיָּה, אֲבָל לֹא בְּשֵׁרָה צְרוּת: (ט) עַן בְּכִלְתָּה רַבָּה בְּשֵׁם דְּבְרִי-רְדוּד שְׂחַחֵל בְּיִתְרָה מִנָּה, דְּכָל שְׂאֵנִי לְתַעֲנִיט שְׂרִי: (י) כְּנִיג אֲבִרָתָהּ וְשִׂ"א, וְאִם אִינוּ יָכוֹל לְהוֹעִילֵם כָּלֵל אֵל יִעֲמִיד בְּמִקּוֹם סְכַחָה וּמִ"א בְּשֵׁם רַשִׁ"ל: (כ) הַגְּרִיא:

